

UCHWAŁA NR 3147/25
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 5 listopada 2025 roku

w sprawie przyjęcia „Informacji dotyczącej realizacji ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie umorzeń należności i opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej za 2024 rok”.

Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 581) uchwala się, co następuje:

§ 1

1. Przyjmuje się „Informację dotyczącą realizacji ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie umorzeń należności i opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej za 2024 rok”, stanowiącą załącznik do uchwały.
2. Przekazuje się „Informacja dotycząca realizacji ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie umorzeń należności i opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej za 2024 rok” Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Świętokrzyskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
RENATA JANIK

(dokument podpisano elektronicznie)

ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY NR 3147/25
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
z dnia 5 listopada 2025 roku

Informacja dotycząca realizacji ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych
w zakresie umorzeń należności i opłat za wyłączenie gruntów rolnych
z produkcji rolniczej za 2024 rok.

Podstawy prawne umorzenia należności i opłat rocznych za wyłączenie gruntów rolnych z użytkowania rolniczego w oparciu o przepisy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024, poz. 82) osoba, która uzyskała zezwolenie na wyłączenie gruntów rolnych z produkcji, ma obowiązek uiścić należność i opłaty roczne, a w odniesieniu do gruntów leśnych - także jednorazowe odszkodowanie w razie dokonania przedwczesnego wyrębu drzewostanu. Obowiązek taki powstaje od dnia faktycznego wyłączenia gruntów z produkcji.

Dochodami budżetu województwa związanymi z wyłączaniem z produkcji gruntów rolnych zgodnie z art. 22b ust. 1 ww. ustawy są m.in. pobierane na podstawie ustawy należności i opłaty roczne. Dochody te zarząd województwa gromadzi na wyodrębnionym rachunku bankowym. Ponadto dochody te są niepodatkowymi należnościami budżetowymi o charakterze publiczno-prawnym w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483). Marszałek województwa jest wierzycielem i organem egzekucyjnym uprawnionym do egzekucji tych należności za zobowiązania z tytułu dochodów.

Zgodnie z art. 12 ust. 16 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, na wniosek organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego marszałek województwa - w odniesieniu do gruntów rolnych, może umorzyć całość lub część należności i opłaty roczne, w przypadku inwestycji o charakterze użyteczności publicznej z zakresu oświaty i wychowania, kultury, kultu religijnego oraz ochrony zdrowia i opieki społecznej, jeżeli inwestycja ta służy zaspokojeniu potrzeb lokalnej społeczności, oraz dotyczącej powiększenia lub założenia

cmentarza, jeżeli obszar gruntu podlegający wyłączeniu nie przekracza 1 ha i nie ma możliwości zrealizowania inwestycji na gruncie nieobjętym ochroną.

Natomiast w związku z art. 12 ust. 17 ww. ustawy, na wniosek organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego marszałek województwa może umorzyć całość lub część należności i opłat rocznych w odniesieniu do gruntów rolnych w przypadku inwestycji zmierzającej do osiągnięcia celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, przeznaczonej na cele inne niż określone w ust. 16, jeżeli obszar gruntu podlegający wyłączeniu nie przekracza 1 ha i nie ma możliwości zrealizowania inwestycji na gruncie nieobjętym ochroną.

Przesłankami umorzenia należności i opłaty rocznej stosownie do art. 12 ust. 16 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych jest zatem łączne spełnienie następujących warunków:

- 1) złożenie wniosku o umorzenie przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego;
- 2) inwestycje, których dotyczy wnioski, mają charakter przedsięwzięć użyteczności publicznej z zakresu: oświaty i wychowania, kultury, kultu religijnego, ochrony zdrowia i opieki społecznej, służące zaspokojeniu potrzeb lokalnej społeczności, powiększeniu lub założeniu cmentarza;
- 3) obszar gruntu podlegający wyłączeniu nie przekracza 1 ha;
- 4) nie ma możliwości zrealizowania inwestycji na gruncie nieobjętym ochroną.

Natomiast stosownie do art. 12 ust. 17 tej ustawy:

- 1) złożenie wniosku o umorzenie przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego;
- 2) inwestycje, których dotyczy wnioski, zmierzają do osiągnięcia celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, i przeznaczona jest na cele inne niż określone w ust. 16;
- 3) obszar gruntu podlegający wyłączeniu nie przekracza 1 ha;
- 4) nie ma możliwości zrealizowania inwestycji na gruncie nieobjętym ochroną.

Niespełnienie powyższych przesłanek oznacza brak możliwości umorzenia należności i opłaty rocznej za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej, natomiast spełnienie ich

nie przesądza o obligatoryjnym umorzeniu opłaty. Zaznaczyć należy, że umorzenie należności i stałej opłaty rocznej lub odmowa ich umorzenia, w trybie tych przepisów, oparte jest na uznaniu administracyjnym. Powyższy przepis nie wprowadza obowiązku umorzenia przez organ stałej opłaty rocznej, nawet przy spełnieniu przesłanek określonych w tym przepisie. W efekcie uwzględnienie wniosku o umorzenie jest uzależnione od oceny organu, dotyczącej celowości przyznania takiej ulgi w zapłacie należności publicznoprawnej, od wyważenia interesu indywidualnego i społecznego, o czym stanowi art. 7 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Umorzenia należności i opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej za 2024 rok w trybie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

W 2024 roku Marszałek Województwa Świętokrzyskiego rozpatrzył 24 wnioski o umorzenie należności lub opłat rocznych z tytułu wyłączenia gruntu rolnego z produkcji rolniczej w trybie art. 12 ust. 16 lub ust. 17 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Ponadto w pięciu przypadkach Strony postępowania wycofały złożone wnioski. Marszałek Województwa Świętokrzyskiego udzielił ulgi w spłacie zobowiązań 14 podmiotom, z czego 2 decyzje dotyczyły umorzenia należności za wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, a pozostałe 12 decyzji umorzenia stałych opłat rocznych za 2024 rok. Całkowita suma zobowiązań o które wnioskowały do umorzenia jednostki samorządu terytorialnego w trybie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych stanowiła kwotę 411 866,34 zł. Łączną kwota umorzonych zobowiązań w trybie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych wyniosła 79 106,26 zł. W pozostałych przypadkach postępowania w przedmiocie umorzenia należności lub opłaty rocznej zakończyły się umorzeniem postępowania administracyjnego z uwagi na jego bezprzedmiotowość.